

บทนำ

นี่เป็นการสูญเสียลูกคนที่สามของพี่ใหญ่ซึ่งมีฐานะเป็นพระชายาเอก
ในรัชทายาทองค์ปัจจุบัน

"คุณหนูแปดเชิญตามบ่าวมาเจ้าคะ เดินระวังด้วยนะเจ้าคะ"

สาวใช้ท่าทางเคร่งขรึมเป็นงานเป็นการเตือนขึ้นขณะเดินนำทางอยู่
ด้านหน้า

"รบกวนพวกเจ้าแล้ว ขอบใจมาก"

น้ำเสียงหวานใสตอบกลับอย่างมีมารยาท

หมิงเหินหวาเดินตามสาวใช้สองคนไปเงียบๆ จมดิ่งอยู่ในความคิดจน
มิได้ใส่ใจในรายละเอียดของลวดลายแกะสลักบนเสาดานและภาพวาด
อันงดงามวิจิตรซึ่งตกแต่งประดับประดาอยู่ในตำหนักรัชทายาทแห่งนี้
แม้แต่บ่อย

การแห่งสองครั้งก่อนเกิดขึ้นโดยมิรู้สาเหตุ ต่อมา เนื่องจากร่างกาย

ที่เคยแข็งแรงกระปรี้กระเปร่าของพีใหญ่อ่อนแอลงเป็นลำดับ ไม่เอื้อให้ตั้งครรภ์และอุ้มครรภ์ได้ง่ายอีกต่อไป นางจึงปล่อยทุกอย่างให้เป็นไปตามธรรมชาติ พอมาตั้งท้องลูกคนที่สามก็ต้องอุ้มครรภ์อย่างทุลักทุเลทำเอาอนอนชมอยู่กับเตียงตลอดช่วงเวลาเก้าเดือนที่ผ่านมา ในที่สุดก็คลอดได้สำเร็จ ทว่าสองเดือนให้หลังทารกน้อยก็สิ้นใจจากไป

หมิงเินหวาดอนใจว้าวอย่างกลัดกลุ้ม นางก็ทำได้เพียงแค่นี้ ถอนใจแล้วก็เสียใจ แต่ไม่สามารถช่วยเหลือนั่นได้อีก ยิ่งปราศจากข้อชี้แนะที่จะห้ามไม่ให้เรื้อร่นาเศร้าสลดเช่นนี้เกิดขึ้นอีกครั้ง

เรื่องแบบนี้มีมาแต่สมัยโบราณกาลแล้ว มิใช่เกิดขึ้นเป็นครั้งแรกและย่อมมิใช่เป็นครั้งสุดท้าย ที่แตกต่างกันก็คือผู้ที่ประสบเคราะห์กรรมมิใช่คนคนเดียวเท่านั้น วันนี้ถึงรอบนางเป็นตัวแทนคนสกุลหมิงมาเยี่ยมเยียนพีใหญ่ในตำหนักรัชทายาท สนทนาประสาคนในครอบครัวเพื่อให้นางคลายทุกข์ลงบ้าง

ราชวงศ์ฉู่เย่าก่อตั้งมานานกว่าร้อยปี หลังจากลงรากฐานวางนโยบายของชาติอย่างมั่นคงก็เริ่มต้นพัฒนาให้ก้าวไกล ระบบการปกครองได้ถูกวางแผนและวางหลักการอย่างดี ประเพณี พิธีการ และระเบียบมารยาทต่างๆ ค่อยๆ เพิ่มพูนและทวีความซับซ้อนมากขึ้นเรื่อยๆ อันที่จริงเรื่องจุกจิกหยุ่มหยุิมเหล่านี้ไม่จำเป็นจะต้องมีก็ได้ แต่เพื่อแสดงความแตกต่างของตำแหน่ง ฐานะ และบารมี แบ่งแยกว่าเบื้องบนคือจักรพรรดิและเชื้อพระวงศ์ เบื้องล่างลงมาเป็นเหล่าขุนนางในราชสำนัก ดังนั้นนับตั้งแต่เสื้อผ้าอาภรณ์ที่สวมใส่ไปจนถึงอาหารการกิน ตั้งแต่คำพูดและการกระทำไปจนถึงรถม้าและอาชาเทียมรถต่างๆ ล้วนถูกตราระเบียบกฎเกณฑ์

ออกมาเต็มไปหมด ทำกันอย่างไม่รู้จักเหนื่อยหน่าย สร้างพันธนาการรัดตัวเองจนกระดูกกระเดี้ยเนื้อตัวไม่ได้

บรรดาขุนนางข้าราชการที่ได้เข้าร่วมในการสร้างกฎเกณฑ์เหล่านี้ล้วนภาคภูมิใจในผลงานของตนเป็นอย่างยิ่ง ดังนั้นตำราเกี่ยวกับกฎระเบียบและประเพณีปฏิบัติของราชวงศ์เฉื่อยเฉื่อยจึงเพิ่มจำนวนหน้าขึ้นทุกขณะจนมีความหนาเกือบจะเท่าหนังสือประวัติศาสตร์ เพิ่มภาระในการจดจำว่าเรียนของบรรดาลูกหลานเชื้อพระวงศ์และขุนนางทั้งหลายไม่น้อย กระทั่งนางซึ่งถูกอาจารย์ชมเชยว่ามีความจำดี ยังต้องถอนใจอย่างเหนื่อยหน่ายต่อตำราหนาเตอะพวกนี้

ดูเอาเถิด กระทั่งการเข้าเยี่ยมพี่สาวตัวเองซึ่งมีฐานะเป็นพระชายาเอกในองค์รัชทายาท ยังต้องถูกพันธนาการด้วย 'ระเบียบการเข้าเยี่ยมโดยญาติทางพ่อ การเข้าเยี่ยมโดยญาติทางแม่ การเข้าเยี่ยมเพื่อสนทนาคลายทุกข์' ซึ่งเป็นกฎระเบียบในการเยี่ยมญาติ ใครควรมาก่อน ควรจัดลำดับอย่างไร ทั้งหมดจะต้องถูกต้องตามลำดับขั้นตอน ได้ยินว่าหากจัดการไม่เหมาะสม มีสิทธิ์ถูกลงฐานะลงถึงกระทั่งโดนความผิดข้อหากกระทำการป่าเถื่อนไร้อารยธรรม

วันนี้เป็นการ 'เข้าเยี่ยมเพื่อสนทนาคลายทุกข์' ครั้งที่สอง อันที่จริงคนในบ้านมิได้ตั้งใจจะส่งนางมา ทั้งนี้เพราะการเข้าเยี่ยมครั้งแรกเมื่อสามวันก่อน ผู้มาคือเอนสุ่ย พี่สาวนาง ตามหลักการแล้ว ผู้ที่ได้รับอนุญาตให้เข้าเยี่ยมในครั้งต่อไปสมควรเป็นเอนหมิ่น ธิดาคนโตของท่านลุง ไม่ว่าจะด้วยอายุหรือลำดับญาติ ล้วนสมควรเป็นนาง แต่โดนหลังพี่เอนสุ่ยกลับจากตำหนักรัชทายาท จึงนำคำสั่งของพระชายากลับไปบอกวา

"พี่เอนหย่าต้องการพบเอนหว่า"

ในเมื่อพระชายาในองค์รัชทายาทเจาะจงมา แน่แน่นอนว่าทุกอย่างจะต้องถูกจัดการไปตามนั้น ถึงแม้เวลาที่เหลือน้อยเต็มทีจนทำให้ตัดชุดพิธีการและซื้อเครื่องประดับผมชิ้นใหม่ไม่ทัน คิดจะหยิบยืมพี่เอนหมิ่นที่เตรียมตัวไว้แต่แรกก็สงสัยว่านางยังคงโกรธอยู่ จึงอ้างว่าเสื้อผ้าและเครื่องประดับยังไม่ถูกส่งมา ไม่สามารถให้หยิบยืมได้

ทว่าโชคดีที่คุนหนูสกุลหมิงทั้งหลาย ข้างกายไม่เคยขาดเสื้อผ้าอาภรณ์และเครื่องประดับสำหรับออกงาน ที่แตกต่างมีเพียงแค่มันไม่ได้ถูกเตรียมการไว้สำหรับเข้าเฝ้าเชื้อพระวงศ์ชั้นสูง จึงมิได้ดงามหุหุราจนนำตื่นตะลึงเท่านั้นเอง

อีกอย่าง สำหรับเด็กสาวซึ่งอายุเพิ่งจะเต็มสิบสี่เช่นหมิงเอนหว่าแล้ว การถูกจับแต่งตัวพอกหน้าเต็มพิธีนับเป็นภาระที่หนักหนาสาหัสเกินไปสามารถหลบหนีมาลาสามศิริระที่ตกแต่งด้วยเครื่องประดับมุกหกชิ้นใหญ่บนร่างสวมใส่อาภรณ์ลายปักหกชั้น ด้านนอกยังมีเครื่องทรมานเป็นเสื้อคลุมปักมุกยาวหกเชียว* ลากพื้นอีกตัวหนึ่ง หมิงเอนหว่าก็ถึงกับแอบหัวเราะในใจที่ตัวเองโชคดี

เดินผ่านสะพานเก้าโค้งซึ่งสร้างจากหินอ่อนสีขาวไปสักครู่ก็ถึงเรือนมู่หย่า ที่พักของพี่สาว สิ่งที่ตามมาคือการรายงานเป็นทอดๆ จากนางข้าหลวงในเรือนรับรองไปยังสาวใช้ในตำหนักชั้นใน กว่าจะถึงหูสาวใช้ประจำตัวของพระชายาก็ต้องยืรอเป็นเวลานานพอสมควรทีเดียว

หมิงเอนหว่ารอคอยอย่างสงบอยู่ในเรือนรับรอง ขณะที่นางข้าหลวง

* เชียว (เสื้อ) หมายถึงชุดจีน มีความยาวประมาณส้นนิ้ว

รับใช้กำลังจะยกน้ำชามาให้ ภายในกลับมีคำสั่งให้นำตัวผู้มาเยือนเข้าพบ รวดเร็วเกินคาด จนทำให้สาวใช้คนอื่น ๆ ในที่นั้นอดปรายตามองแขกในวันนี้ อีกครั้งมิได้ ควรรู้ก่อนว่าเจ็ดครั้งก่อนที่ญาติฝ่ายมารดาจะมาเยี่ยม ทุกคนล้วน ต้องนั่งคอยประมาณชั่วเวลาจิบน้ำชาหนึ่งถ้วย รอให้พระชายาแต่งหน้า แต่งกายให้เรียบร้อยจึงจะให้คนผู้นั้นเข้าพบได้ การเรียกตัวเข้าพบอย่างรวดเร็วเช่นนี้เห็นได้ชัดว่าหากมิใช่เพราะพระชายาได้เตรียมตัวไว้แต่แรก ก็ต้องเป็นเพราะนางมิได้เตรียมตัวอันใดเลย ปล่อยให้ผู้มาเยือนเข้าพบโดยอยู่ในชุดลำลอง ปราศจากการประพินโฉม นับเป็นเรื่องที่คาดไม่ถึงจริงๆ

ขณะที่หิมเอนหวาเดินตามสาวใช้ผู้นำทางไป นางมิใช่ไม่สังเกตเห็น สายตาแปลก ๆ ของพวกสาวใช้ ทว่าก็มีได้นำพามาใส่ใจ เพียงเฝ้าคิดว่า อีกสักครู่เมื่อพบหน้าพี่สาว นางควรสนทนาถึงเรื่องสนุกสนานอันใด พี่สาวจะได้สบายใจคลายเครียดลงได้บ้าง แต่ยังคงก็ยิ่งรู้สึกที่ตัวเองไม่ได้เรื่อง ไร้เรียน มากี่มาก แต่ก็เป็นที่เพียงนอนตำราเท่านั้น ไม่มีความสามารถที่จะค้นหา หัวข้อสนทนาสนุก ๆ สักเรื่อง

เฮ้อ...นางคือคนที่ธรรมดาไร้จุดเด่นที่สุดในบ้านจริงๆ ด้วย แม้จะเรียนเก่ง มีความจำเป็นเลิศ แต่ก็ไม่มีปัญญาที่จะใช้ประโยชน์จากความรู้ เหล่านั้น ให้นางว่าไปตามตำรานั้นง่าย แต่นางไม่มีทางกลายเป็นปราชญ์หญิง ผู้ปรื่องปราด สามารถสรรค์สร้างบทประพันธ์หรือกาพย์กลอนโคลงฉันท์ ใหม่ ๆ ได้อย่างแน่นอน แต่ถึงจะรู้ว่าตัวเองนั้นธรรมดาสามัญ นางก็ไม่เคย รู้สึกท้อแท้ซึ่งกะตายเพราะเหตุผลนี้มาก่อนจนกระทั่งตอนนี้

ควรรู้ว่าบ้านสกุลหิมเป็นถิ่นกำเนิดบัณฑิตหญิงผู้ปรื่องปราด! เมื่อสิบสองปีก่อน พี่สาวคนโตของนางเพียงอายุสิบสี่ก็สามารถวิจารณ์กลอน

ในงานชุมนุมบทกวีของราชสำนักได้แล้ว ทั้งยังคว้าตำแหน่งจอหงวนหญิง
ในปีนั้น ไม่เพียงชื่อเสียงจะเลื่องระบือไปทั่ว ยังถูกพระอัครมเหสีคัดเลือก
ไปเป็นสะใภ้ของพระองค์เองอีกด้วย พออายุสิบหกนางก็แต่งให้แก่องค์
รัชทายาทซึ่งขณะนั้นยังดำรงบรรดาศักดิ์เป็นหลิวหลืออ่อง ทำให้บ้าน
สกุลหมิงซึ่งเดิมเป็นตระกูลสูงศักดิ์อยู่แล้วได้เลื่อนระดับสูงขึ้นอีกหนึ่งขั้น
จากการดองเป็นทองแผ่นเดียวกับตระกูลเชื้อพระวงศ์

"กำลังคิดอะไรอยู่"

เสียงหนักแน่นทว่าแฝงไว้ด้วยความอ่อนโยนของสตรีดังขึ้น

หมิงเอนหวาจึงค่อยสะดุ้งตื่นจากภวังค์ อู๋ย...นางถึงกับยืนเหม่อลอย
ขณะจะทำกรรราบคารวะเขี้ยวหรือ สวรรค์! นางรีบคุกเข่าลงเพื่อหมอบกราบ

"ขอคารวะพระชายา"

ทว่ายังมีได้แสดงคารวะตามธรรมเนียมอย่างครบถ้วนกระบวนความ
เข้าทั้งสองยังมีทันได้สัมผัสพื้นพรม นางก็ถูกพระชายาพุงขึ้นมาเสียแล้ว

"พอแล้ว พวกเราเป็นพี่น้องกัน ไม่จำเป็นต้องมากพิธีหรอก ข้าได้
สั่งให้สาวใช้ทั้งหมดออกไปแล้ว"

หมิงเอนหวายังไม่กล้าเงยหน้ามองอีกฝ่าย สองตาที่หลุลงปรายมอง
ไปทางซ้ายที่ขวาที เมื่อมั่นใจว่าไม่มีคนจึงค่อยเงยหน้าขึ้นอย่างประหม่า
สบตาพี่สาวสายเลือดเดียวกัน ทักทายเสียงเบาว่า

"พี่ใหญ่"

พระชายาเพิ่งพิศใบหน้าน้องสาวที่อายุน้อยกว่าตนถึงสิบสองปี
อย่างละเอียดย ตอนที่ตั้งใจเข้าตระกูลเชื้อพระวงศ์เมื่ออายุสิบหกนั้น น้องสาว
คนนี้ยังอายุเพียงแค่สี่ขวบ ถึงจะร่วมมารดาเดียวกัน แต่ก็ไม่มีโอกาสได้อยู่

ร่วมกันมากนัก ดังนั้นความเข้าใจในตัวอีกฝ่ายจึงมีจำกัด

"เจ้าโตแล้วดูดีเหลือเกิน เอ็นหว่า เจ้าเหมือนท่านยายเลย"

โตขึ้นเหมือนท่านยาย... สามารถเรียกว่าโตแล้วดูดีได้หรือไม่หนอ หมิงเอ็นหว่าสงสัยอยู่ในใจแต่ไม่กล้าถามออกมา ยังคงยืนนิ่งๆ ให้พี่สาวมองประเมินอยู่เช่นนั้น เด็กสาวอายุสิบสี่แม่มีไข่เด็ก แต่ก็ยังไม่นับว่าเป็นสาวเต็มตัว

ขณะถูกอีกฝ่ายเพ่งพินิจ นางก็มองดูพี่สาวคนโตซึ่งได้ชื่อว่าสวยสะอาดและปราดเปรื่องที่สุดในตระกูล พี่ใหญ่ที่งามเพียบพร้อมผู้นี้เป็นที่เคารพเลื่อมใสของญาติพี่น้องฝ่ายหญิงสกุลหมิงทุกคน ในอนาคตคงจะกลายเป็นแบบอย่างที่ดีของสตรีในแผ่นดินญื้อเย่า ดวงตากลมโตของหมิงเอ็นหว่าเปลี่ยนจากแววไร้เดียงสาเป็นชื่นชม และแล้วก็ค่อยๆ เครื่องขริมลงในที่สุด

พระชายาเห็นอกกับปฏิกิริยาที่เปลี่ยนไปของน้องสาวก็ยิ้มแยมขึ้น

"เหมือนมากจริงๆ เสียด้วย"

นางจูงมือน้อยๆ ของหมิงเอ็นหว่าไปยังตั้งยาวเตี้ย

หมิงเอ็นหว่าพุงพี่สาวให้นั่งลงก่อน ส่วนตัวเองก็ทรุดกายลงนั่งบนเก้าอี้เล็กๆ ที่ด้านข้างตามที่พี่สาวออกปากอนุญาต

"รู้หรือไม่ว่าทำไมข้าถึงต้องการพบเจ้า"

หมิงเอ็นหว่าคิดอยู่จิตใจจึงส่ายหน้า ในเมื่อไม่มีสาวใช้อยู่คอยปรนนิบัติ นางจึงลุกขึ้นรินน้ำชาบนโต๊ะส่งให้แก่พี่สาวด้วยตัวเอง ดมจากกลิ่นและดูจากสีก็รู้ว่า เป็นชาผสมสมุนไพร เป็นเครื่องบำรุงร่างกายหลังการคลอดชั้นเลิศ

"เจ้าก็ดีไปด้วยสิ"

พระชายายิ้มน้อยๆ พลาทกล่าวชักชวน

"ขานี้มีสรรพคุณในการบำรุงโฉมด้วยนะ"

หมิงเอนหวาพยักหน้ากล่าวขอบคุณ แล้วจึงรินให้ตัวเองหนึ่งถ้วย
จิบน้อย ๆ แล้ววางลง

"ถ้ารู้ว่ามีวันนี้สมควรเป็นรอบของเอนฮู่ย นางไม่ได้มาย่อมไม่พอใจ
มากสินะ"

พระชายาถาม

ไม่พอใจมากเสียด้วย หมิงเอนหวาคิดเล็กน้อยก่อนตอบว่า

"ช่วยไม่ได้สินะ พี่สาวน้องสาวทุกคนมีใครบ้างไม่ปรารถนาจะได้
เข้ามากราบเยี่ยมพี่ใหญ่ พี่แต่งออกมาเร็ว พวกเราสาวน้อยทั้งหลายล้วน
เคารพชื่นชมในตัวพี่กันทั้งนั้น อยากรจะได้พูดคุยใกล้ชิดบ่อยครั้ง หากเปลี่ยน
เป็นข้า อยู่ดี ๆ ความฝันที่เฝ้าภาวนาถูกคนอื่นแย่งเอาไปซึ่ง ๆ หน้า มีหรือ
จะไม่โกรธไม่เสียใจ"

พระชายารับฟังด้วยรอยยิ้มน้อย ๆ เอนร่างพึงเบาะนุ่มที่รองอยู่ด้านหลัง
ขยับกายให้ได้ตำแหน่งสบายที่สุด จากนั้นจ้องมองน้องน้อยอีกครั้ง ไม่เอ่ย
ถึงหัวข้อเมื่อสักครู่อีกแต่เปลี่ยนเป็นถามว่า

"ที่บ้านฝากคำพูดใดมาให้ข้าหรือไม่"

หมิงเอนหวาได้ยืนก็รู้สึกงงวยอยู่บ้าง ที่บ้านจะฝากฝังคำพูดใด
หากมีก็น่าจะพูดหมดไปตั้งแต่การเยี่ยมเยียนเมื่อเจ็ดครั้งก่อนแล้วมิใช่หรือ
แต่นางยังคงตอบ

"ขอให้พี่ใหญ่รักษาสุขภาพ ลูกยังสามารถมีได้ใหม่ ไม่ต้องเสียใจ
จนเกินไป วันนี้สมควรบำรุงร่างกายให้แข็งแรงก่อนเป็นสำคัญ"

หากไม่พูดคำเหล่านี้ออกมา กลับไปคงไม่รู้จะตอบคนที่บ้านอย่างไร

ต้องขอขอบคุณพี่ใหญ่ที่ให้โอกาสนางทองให้ฟัง

"ขำรู้แล้ว"

อีกฝ่ายตอบเบาๆ แต่ก็เป็นการตอบไปอย่างนั้น เพราะแวตนางดูหมั่นแสงลง

เห็นอยู่ว่าพี่ใหญ่มีทุกอย่างเพียบพร้อม แต่มีทราบเป็นเพราะเหตุใด หมิงเอนหว่าจึงรู้สึกเศร้าใจอยู่บ้าง ด้วยฐานะคุณหนูสกุลสูงศักดิ์ นางย่อมรู้ดีว่าการแต่งเข้าตระกูลเชื้อพระวงศ์ไม่มีทางผ่านวันคืนไปได้อย่างราบรื่นแน่นอน เรื่องที่ต้องวางแผนและกังวลใจนั้นมีมากจนเกินไป

โดยพื้นฐานแล้ว หญิงสาวในตระกูลสูงเช่นพวกนางล้วนได้รับการอบรมเลี้ยงดูอย่างเข้มงวดมาตั้งแต่เล็ก ไม่เพียงแค่ว่าเรื่องหมากรุก พิน โคลง ภาพวาด ยังต้องเรียนรู้เรื่องการดูแลบ้านและเรื่องหุยมหิมจิปาตะในชีวิตประจำวันอีกมาก บางทีแบบนี้ยังไม่พอกระมัง ไม่พอที่จะรับมือเรื่องวุ่นวายร้อยแปดของพวกเชื้อพระวงศ์ ดังนั้นพี่ใหญ่ถึงได้ดูซีดเสียเหลือเกิน ดูบอบบางอ่อนแอร่าวกกับจะสามารถจางหายไปใ้อากาศได้ทุกเมื่อ

"เอนหว่า ที่บ้านได้เตรียมหาคู่ครองให้เจ้าแล้วหรือยัง"

สาวน้อยทั่วไปยามได้ยินคำถามนี้ ไม่มีใครไม่รู้สึกระตาคายต่อให้เป็นคนเปิดเผยตรงไปตรงมาเพียงไรก็ต้องกระเมิดกระเมี้ยนบิดไปบิดมาอยู่บ้าง ทว่าหมิงเอนหว่าไม่มีอาการเช่นนั้น นางคิดอยู่ครู่หนึ่งจึงตอบอย่างละเอียดจริงจังคล้ายกำลังตอบคำถามอาจารย์

"ยัง ที่บ้านยังมีพี่สาวอีกสี่คน ข้าได้ยินว่าปีหน้าบิดาจะเริ่มหาคู่ครองให้พี่เอนฮุย ฤดูร้อนของปีหน้าบัณฑิตที่ถูกจักรพรรดิส่งไปร่ำเรียนยังต่างแคว้นจะกลับมา ถึงตอนนั้นบิดาและมารดาจะจัดการให้พี่เอนฮุยได้เข้าร่วม

ในงานวิจารณ์บทกวีหรืองานชมบุปผาอะไรทำนองนั้น หากสามารถคัดเลือกชายที่เหมาะสมได้จริงๆ ก็จัดพิธีแต่งงานให้เลย"

"อืม ข้าจำได้แล้ว ผู้หญิงในตระกูลเราต้องรอถึงอายุสิบหกก่อนจึงจะคิดถึงเรื่องแต่งงาน เจ้าเล่า มีความคิดเห็นต่ออนาคตตัวเองอย่างไรบ้าง"

อนาคต? ความคิดเห็น? ถึงนางจะไม่ไข่เด็ก แต่ก็ไม่เคยมีโอกาสได้คิดถึงเรื่องที่ยังอยู่ห่างไกลเช่นนั้น

"พี่ใหญ่ ข้ายังไม่เคยคิดถึงเรื่องนี้เลย"

นางตอบไปตามตรง

"เจ้าควรจะได้คิดได้แล้ว คิดให้ชัดเจนหน่อย แล้วจะได้เข้าใจว่าต่อไปอยากจะมีชีวิตเช่นไร เณรฮู้เลยว่าเจ้าเรียนหนังสือเก่ง สมควรได้อ่านนิยายเกี่ยวกับชายผู้ปราดเปรื่องและสตรีผู้งดงาม หรือไม่ก็เคยได้ยินนักร้องที่ถูกเชิญมาขับไล่ความเจ็บเหงาของพวกผู้หญิงในบ้าน ดัดพินเล่านิทานให้ฟังกระมัง"

"ข้าอ่านและฟังแล้ว แต่ว่าเรื่องพวกนั้น...ไม่ได้มีไว้เพื่ออ่านหรือฟังเท่านั้นหรือ คงไม่เพราะอ่านเรื่องเกี่ยวกับชายผู้ปราดเปรื่องและสตรีผู้งดงามหรือฟังนิทานคลอเสียงพิน แล้วนำมาคิดเป็นคนที่เราอยากจะเป็นในอนาคตหรอกนะ"

พระชายาแห่ฮ่องสาวตัวเองอีกครั้ง

"สมควรพูดว่าเจ้ายังไม่เข้าใจในความรักของหญิงชาย หรือว่าเจ้ายังไม่ใช่หญิงสาววัยแรกแย้มดินะ เณรฮู้บอกว่าเจ้าเป็นคนสุขุม ไร้อารมณ์ขัน คิดจะแก้ตัวบ้างหรือไม่"

"ไม่"